ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

Γράφει ο **Θεόδωρος Μεγαλοοικονόμου**

Ο πόλεμος που ξέσπασε στην Ουκρανία, με την *«ειδική στρατιωτική επιχείρηση»* του Πούτιν, τις *«οικονομικές* (προς το παρόν) *κυρώσεις»* από τη μεριά των ΗΠΑ και της ΕΕ και την ραγδαία κλιμάκωση της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης (με ιδιαίτερες, καταστροφικές επιπτώσεις στον επισιτιστικό και στον ενεργειακό τομέα, στον πληθωρισμό, στην ακρίβεια κλπ), είναι σαφές ότι σηματοδοτεί την είσοδο σε μια νέα φάση των ιμπεριαλιστικών ανταγωνισμών, που φαίνεται να ξαναπιάνουν το νήμα των αιματηρών αναμετρήσεων και επεμβάσεων από εκεί που φαινόταν ότι το είχαν αφήσει το 1945.

Αναφορικά, φυσικά, με την Ευρώπη, γιατί σε όλο τον υπόλοιπο πλανήτη (από το Βιετνάμ, μέχρι το Αφγανιστάν, το Ιράκ, τη Συρία, την Υεμένη, πολλές χώρες της Αφρικής κλπ), οι ΗΠΑ και ορισμένες χώρες της ΕΕ δεν το είχαν αφήσει ποτέ. Αν και, στην ίδια την Ευρώπη, οι αιματηροί βομβαρδισμοί του ΝΑΤΟ, στην δεκαετία του 90, στην σπαρασσόμενη από τους αντιμαχόμενους εθνικισμούς πρώην Γιουγκοσλαβία, αλλά και πιο πριν, οι «ειδικές στρατιωτικές επιχειρήσεις» πειθάρχησης των «ανυπάκουων» Ούγγρων (το 1956) και Τσεχοσλοβάκων (το 1968) από τους διαδόχους του Στάλιν στην ΕΣΣΔ, δεν εξάλειψαν ποτέ την στρατιωτική επέμβαση ως του πάντα εν δυνάμει μέσου για την επιβολή της κυριαρχίας τους.

Μπροστά σε μια κατάσταση αξεπέραστης κρίσης του παγκοσμιοποιημένου καπιταλισμού, ενός πλανητικού, πλέον, συστήματος όπου, κάθε μέτρο που λαμβάνουν οι κυρίαρχες εξουσίες για την αντιμετώπισή της συντελεί στην περαιτέρω επιδείνωσή της – ενός συστήματος που οι όποιες πολιτικές για την επιβίωσή του λειτουργούν στην κατεύθυνση της μετατροπής εκατοντάδων εκατομμυρίων λαϊκών μαζών, σε όλες τις χώρες, σε «κοινωνικά σκουπίδια» – το σφαγείο των πολεμικών αναμετρήσεων ακουμπά, ξανά, και τις μητροπόλεις, επαναφέροντας την «κανονικότητα» του αίματος, με τα πυροβόλα, τους πυραύλους, τους βομβαρδισμούς κλπ. Με τις χιλιάδες ανθρώπων από τις όλο και πιο πολλές εμπόλεμες ζώνες να μαζεύουν ό,τι προλάβουν στις βαλίτσες τους και να ψάχνουν για δρόμους διαφυγής από τον θάνατο. Η μετανάστευση/προσφυγιά που παράγει ο παγκοσμιοποιημένος καπιταλισμός (με την οικονομική άλωση και τους πολέμους που προκαλεί) και που υψώνει τείχη για να μην «εισβάλει» αυτή η προσφυγιά στις μητροπόλεις, τώρα παράγεται «πίσω από» τα τείχη, μέσα στις μητροπόλεις, μέσα στην Ευρώπη, καθώς όλο και πιο πολλοί από τους «από μέσα» γίνονται, πλέον, πρόσφυγες.

Υπάρχει πληθώρα αναλύσεων και τοποθετήσεων για το πώς φτάσαμε στην *«ειδική στρατιωτική επιχείρηση»* του Πούτιν, για την επιχειρούμενη περικύκλωση της Ρωσίας από το ΝΑΤΟ (μέσω και της επιχειρούμενης εισόδου της Ουκρανίας σε αυτό), για την κυβέρνηση (εργαλείο της ΕΕ και των ΗΠΑ) της Ουκρανίας και την εγκληματική δράση του ναζιστικής κοπής τάγματος Αζόφ (και όχι μόνο αυτού) κατά των ρωσόφωνων, καθώς και κάθε διαφωνούντος προς την φιλονατοϊκή κυβέρνηση, για την διεκδίκηση, από τους ρωσόφωνους του Ντονμπάς, αυτονομίας, ή και ενσωμάτωσης στη Ρωσία (κάτι που αποτελεί, άλλωστε, και αντικείμενο των επεκτατικών βλέψεων της Ρωσίας).

Αναλύσεις και τοποθετήσεις που επιχειρηματολογούν υπέρ της μιας ή της άλλης πλευράς, για το ποιος είχε το πιο μεγάλο δίκιο ή άδικο, ο Πούτιν, ή οι ΗΠΑ/ΕΕ/ΝΑΤΟ. Για το ποιος και πόσους άμαχους δολοφονεί, για το ποιος λέει τα πιο πολλά ψέματα, καλύπτοντας τα δικά του και διογκώνοντας τα εγκλήματα του αντιπάλου. Σαν αναλύσεις πάνω σε μια σκακιέρα, όπου η πιο εμβριθής περιγραφή του ποιος, και πώς, απειλείται από τον άλλο να ήταν και η δικαιολόγηση των εγκλημάτων που ο εμφανιζόμενος ως απειλούμενος επιτελεί.

> Αν θέλουμε να μιλάμε και να παλεύουμε από τη σκοπιά της ολόπλευρης χειραφέτησης των λαϊκών μαζών, δεν μπορούμε να παίρνουμε τη μεριά της μιας ή της άλλης των αντιμαχόμενων υπερδυνάμεων

Αναλύσεις ανοιχτά φιλονατοϊκές, που προβάλλουν την δήθεν δημοκρατία και τον διαχρονικά δολοφονικό «διαφωτισμό» της Δύσης ενάντια στην αυταρχισμό και τον μεγαλορώσικο (αλλά και μετα-σταλινικό) εθνικισμό του Πούτιν.

Αναλύσεις φιλορωσικές που δύσκολα κρύβουν την προσκόλληση στο μύθο μιας Ρωσίας «μήτρας του κομμουνισμού» (σαν κάποια ίχνη της να έχουν ακόμα μείνει κάπου εκεί θαμμένα), όσο κι αν ήταν ο γραφειοκρατικός/σταλινικός εκφυλισμός της Οκτωβριανής Επανάστασης που ευτέλισε το πρόταγμα της αταξικής κοινωνίας και ευθύνεται για την ταύτιση, στα μάτια των πολλών σε όλο τον πλανήτη, του κομουνισμού με τις δολοφονίες των αντιφρονούντων, την διακυβέρνηση μέσω της Γκεπεού, με τα γκουλάγκ κλπ. Είναι αυτή η έμπρακτη διάψευση του κομμουνιστικού προτάγματος, από την ταύτισή του με τον σταλινισμό – και με ό,τι έχει απομείνει να το συνδέει, ως λέξη (και ως τέφρα) με τη σημερινή Ρωσία – που ευθύνεται για την βαθύτατη κρίση προοπτικών της ανθρωπότητας, για την καταστροφή στην οποία την οδηγεί σήμερα ο παγκόσμιος καπιταλισμός (οικονομική κοινωνική, κλιματική, πολεμική κλπ). Πώς θα εξηγούσαν όλοι αυτοί την εχθρότητα όλων των χωρών της Αν. Ευρώπης, των πάλαι ποτέ «λαϊκών δημοκρατιών», απέναντι στη Ρωσία και τις ακραίες μορφές πού πήρε μετά την πτώση του «υπαρκτού»; Με τα ακροδεξιά καθεστώτα τύπου Ορμπαν, Ντούντα, Ζελένσκι κλπ, που ακουμπάνε σε μια μακριά ιστορική παράδοση συγκρούσεων με τη Ρωσία ως κυρίαρχης δύναμης, ήδη από την εποχή των τσάρων, αλλά και μετά τον Οκτώβρη του 17;

Υπάρχουν, επίσης, και αναλύσεις κρυπτο-φιλονατοϊκές, με τον εξωραϊσμό και τα καλέσματα στήριξης και εξοπλισμού της ακροδεξιάς κυβέρνησης του Ζελένσκι, στο όνομα, δήθεν, της εθνικής άμυνας, αλλά και κρυπτο-φιλοπουτινικές. Με τις τελευταίες, ιδιαίτερα, να κριτικάρουν τον Πούτιν για τον αυταρχισμό, τον αντικομμουνισμό του κλπ, αλλά να βρίσκουν και πλείστες όσες δικαιολογίες ώστε να κρατάνε μια «διαφορετική απόσταση» (πιο μικρή) από τα εγκλήματά του σε σχέση με αυτήν από τα εγκλήματα του καθεστώτος Ζελένσκι. Ότι, πχ, η Ρωσία των ολιγαρχών δεν είναι ακριβώς ιμπεριαλισμός, όπως τον όριζε ο Λένιν. Επομένως, λόγω, υποτίθεται, της μη ακριβούς ανταπόκρισης του μετασοβιετικού καθεστώτος των Ρώσων ολιγαρχών στον τότε σχετικό ορισμό του Λένιν, δεν μπορούμε να μιλάμε για ιμπεριαλιστικό πόλεμο από τη μεριά της Ρωσίας. Κάτι που φαίνεται σαν να της δίνει ένα, ελαφρό έστω, ελαφρυντικό. Φυσικά, δεν ξέρουμε πώς ο Λένιν θα όριζε σήμερα, σχεδόν εκατό χρόνια μετά τον θάνατό του, τον ιμπεριαλισμό και τη φύση του καθεστώτος του Πούτιν. Αν θα έμενε στους ορισμούς και τις αναλύσεις του (χρησιμοποιούμενες σήμερα ως τσιτάτα) της παλιάς εποχής. Ή αν θα έλεγε τώρα, όπως και τότε, ότι ***«ο πόλεμος έχει σκοπό να μοιράσει εκ νέου τον κόσμο μεταξύ των Μεγάλων Δυνάμεων που κυριαρχούνται από τις οικονομικές ολιγαρχίες».*** Και στο λαό της Ουκρανίας και της

Ρωσίας (και πολλών άλλων) ***«μετατρέψτε τον ιμπεριαλιστικό πόλεμο σε εμφύλιο πόλεμο».*** Με ένα από τα βασικά του προτάγματα ***«το δικαίωμα των εθνών στην αυτοδιάθεση»*** (που είχε να κάνει και με την Ουκρανία του τότε).

> Ενάντια στον πόλεμο σημαίνει ενάντια, εξίσου, στον Πούτιν, στις ΗΠΑ, στην ΕΕ, στο ΝΑΤΟ και στον Ζελένσκι. Η όποια στήριξη, άμεση ή έμμεση, στην πολεμική εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία σημαίνει αναπόφευκτα και αποδοχή, ή έστω ανοχή, στην ανθρωπιστική καταστροφή που αυτή η εισβολή συνεπάγεται

Είναι, επομένως, σημαντικό να δούμε ότι, σε συνάρτηση με όλα αυτά, το ζήτημα της ένταξης της Ουκρανίας στο ΝΑΤΟ δεν θα έπρεπε να αντιμετωπίζεται σαν ένα ζήτημα που αφορά την άμυνα (στην πραγματικότητα, τις επεκτατικές βλέψεις) μιας υπερδύναμης, όπως η Ρωσία – και, ως εκ τούτου, να δικαιολογείται (άμεσα ή έμμεσα) το να κάνει μια πολεμική εισβολή για την εμποδίσει – αλλά **τον λαό της Ουκρανίας. Το «όχι στο ΝΑΤΟ» θα πρέπει να γίνει δική του υπόθεση,** στόχος ενός κινήματος των λαϊκών μαζών, ενάντια στους ακροδεξιούς και τους ναζί που τις καταδυναστεύουν. Αν θέλουμε να μιλάμε και να παλεύουμε από τη σκοπιά της ολόπλευρης χειραφέτησης των λαϊκών μαζών, δεν μπορούμε να παίρνουμε τη μεριά της μιας ή της άλλης των αντιμαχόμενων υπερδυνάμεων, έστω και από μια κάπως «διαφορετική απόσταση» σε σύγκριση με την άλλη πλευρά. Να παίρνουμε, δηλαδή, το μέρος της ιμπεριαλιστικής δύναμης (ή όπως αλλιώς, λεκτικά, επιλέγουμε να την ορίσουμε) που εκτιμούμε ότι «αδικείται», εν προκειμένω, περισσότερο από την άλλη!

Ενάντια στον πόλεμο σημαίνει ενάντια, **εξίσου,** στον Πούτιν, στις ΗΠΑ, στην ΕΕ, στο ΝΑΤΟ και στον Ζελένσκι. Η όποια στήριξη, άμεση ή έμμεση, στην πολεμική εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία σημαίνει αναπόφευκτα και αποδοχή, ή έστω ανοχή, στην ανθρωπιστική καταστροφή που αυτή η εισβολή συνεπάγεται. Σημαίνει σύμπραξη στην ευόδωση και επαναφορά του πολέμου ως αυτονόητου μέσου επίλυσης των όποιων διαφορών, εθνικιστικών, γεωπολιτικών κλπ. Σημαίνει, προπαντός, περαιτέρω υποδαύλιση του εθνικισμού και ενδυνάμωση των ναζιστικής κοπής μορφωμάτων απέναντι στην *«απειλή για την πατρίδα»*, που πυροδοτούν οι επιδιώξεις του μεγαλορώσικου εθνικισμού, που ενσαρκώνει ο Πούτιν, στην αντιπαράθεσή του με τις ιμπεριαλιστικές επιδιώξεις ΗΠΑ και ΕΕ.

Και, επιγραμματικά, για το τι πρέπει να γίνει *«σε καιρούς δύσκολους, που δεν περιμένουν»*, προς τα πού θα πρέπει να κινηθούν οργανώσεις και κινήματα της επαναστατικής αριστεράς, μια φράση μόνο, από τον **Βίκτορ Σερζ** (από το βιβλίο του «Από τον Λένιν στον Στάλιν», που

εκδόθηκε πρόσφατα από τις εκδόσεις «Θύραθεν»), ο οποίος, αναφερόμενος στην άφιξη του Λένιν στην τότε Πετρούπολη, τον Απρίλη του 1917 (αν και απέχουμε παρασάγγες με ό,τι σηματοδοτεί μια τέτοια «άφιξη»):

> *«μόνο τέτοιοι άνθρωποι μπορούν να είναι επαναστάτες – και δεν έχει καμιά σημασία αν πολλοί από δαύτους είναι από χαρακτήρα οι πιο ειρηνικοί βιβλιοφάγοι. Σαν έλθει η ώρα, αφήνουν τις βιβλιοθήκες για να στοιβάξουν πέτρες στα οδοφράγματα, για να βοηθήσουν τις επιτροπές τομέων με τις συμβουλές τους…».*

27/3/2022

Θ. Μεγαλοοικονόμου